

ABSTRAKT

Disertační práce popisuje způsoby implementace doplňkového vzdělávacího předmětu etická výchova do vzdělávacího systému v české společnosti. Primárně se zaměřuje na výuku prosociálního chování na prvním stupni základní školy.

V teoretické části práce byla shromážděna teoretická východiska tématu disertační práce. Prosociální chování bylo vymezeno jako pozitivní sociální chování s aktivní účastí při řešení konkrétní životní situace, kdy pomoc druhým není spojena s očekáváním odměny. Představené metody socializace žáků byly členěny na direktivní a doporučené nedirektivní podporující pozitivní třídní klima. Charakteristika morálního růstu u žáků mladšího školního věku byla nahlížena dle několika kritérií. Bylo charakterizováno pojetí etické výchovy v kurikulárních dokumentech v České republice i v zahraničí.

V empirické části je popsán kvalitativní výzkum s designem případové studie. Sběr dat proběhl metodou přímého pozorování, polostrukturovaných rozhovorů a analýzy školních artefaktů. Práce referuje o realizovaném výzkumu výuky etické výchovy na dvou vybraných základních školách. Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jak se výuka prosociálního chování implementuje do výukového procesu. Prvním dílčím cílem bylo charakterizovat, jaké aktivity rozvíjejí prosociální chování a komunikaci mezi žáky. Druhým dílčím cílem bylo zjistit, jak učitelé hodnotí výuku k prosociálnímu chování. Třetím dílčím cílem bylo popsat, jak žáci vnímají třídní klima a běžný život třídy.

Z výsledků šetření plyne, že učitelé vnímají pozitivní vliv aktivity komunitní kruh na třídní klima. Na obou školách byla vyvozována třídní pravidla, ale lišily se způsoby začleňování pravidel do běžného chodu třídy. Byly zaznamenány rozdíly v přístupu dvou vybraných škol. Charakter aktivit se lišil v závislosti na strategiích učitelů a vedení školy. Rozdílné metodické přístupy vyplývaly v důsledku i z odlišného počtu žáků ve třídách. Lišila se podpora vedení škol pro začleňování aktivit osvojování dovedností vedoucích ke spolupráci a k prosociálnímu chování žáků. Byly patrné odlišné způsoby hodnocení chování žáků. Tyto rozdílné přístupy škol se v důsledku projevují na kvalitě třídního klimatu.